

**Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące
w Zespole Szkół nr 8 w Szczecinie – wersja skrócona**

Słownik pojęć:

Ilekróć użyte są następujące nazwy w dokumencie, oznaczają one:

1. szkoła lub placówka – Zespół Szkół nr 8 im. Stanisława Staszica w Szczecinie;
2. małoletni – uczniowie szkoły, którzy nie ukończyli osiemnastego roku życia;
3. uczniowie - każdy uczeń szkoły;
4. dyrektor – Dyrektor Zespołu Szkół nr 8 im. Stanisława Staszica w Szczecinie;
5. pedagog – pedagog zatrudniony w szkole;
6. psycholog – psycholog zatrudniony w szkole;
7. pracownicy, personel – wszystkie osoby zatrudnione w szkole;
8. wychowawca – nauczyciele, którym przydzielono opiekę nad oddziałem szkolnym;
9. nauczyciel – każdy nauczyciel zatrudniony w szkole;
10. niepedagogiczni pracownicy – pracownicy obsługi i administracji zatrudnieni w szkole.

§ 1

**Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem
szkoły, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich**

1. Personel placówki traktuje małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby.
2. Personel działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji.
3. Zasady bezpiecznych relacji personelu z małoletnimi obowiązują wszystkich pracowników, pedagogicznych i niepedagogicznych, stażystów i wolontariuszy oraz prelegentów.
4. Zasady komunikacji z małoletnimi obejmują:

- 1) udzielanie odpowiedzi adekwatnych do wieku małoletniego i danej sytuacji;
 - 2) zachowanie cierpliwości i szacunku w komunikacji z małoletnim;
 - 3) ochranianie wizerunku małoletniego jako dobra osobistego;
 - 4) szanowanie prawa do prywatności;
 - 5) przeprowadzanie rozmów z małoletnim na osobności, w sposób nie budzący wątpliwości co do ich charakteru. Należy zadbać o obecność co najmniej jednego innego nauczyciela, pedagoga lub psychologa przy takiej rozmowie;
 - 6) dopuszczalna formą komunikacji zdalnej z małoletnimi i ich rodzicami lub opiekunami są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy, szkolny TEAMS).
5. Niedopuszczalne zachowania obejmują:
- 1) zawstydzanie;
 - 2) upokarzanie;
 - 3) lekceważenie;
 - 4) obrażanie małoletniego;
 - 5) podnoszenie głosu na małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego lub innych uczestników sytuacji.
6. Inne zachowania niedozwolone wobec małoletnich obejmują:
- 1) ujawnianie danych osobowych małoletniego za wyjątkiem sytuacji przewidzianych w przepisach odrębnych;
 - 2) ujawnianie danych wrażliwych dotyczących małoletniego, wyszczególnionych w art. 9 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U. UE.L. z 2016 r. nr 119, poz. 1), obejmujących pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzania danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby;
 - 3) używanie wulgarnych słów, gestów oraz żartów, czynienie uwag, które stanowią, lub mogą być odebrane jako nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej;
 - 4) inny niż niezbędny kontakt fizyczny z małoletnim, w szczególności w przypadku udzielania pomocy małoletniemu w sytuacjach wymagających wykonania przez personel placówki czynności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małoletniego;
 - 5) wykorzystywanie relacji wynikającej z władzy lub przewagi fizycznej;
 - 6) utrwalanie wizerunku małoletniego dla celów prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie. Wyjątkiem jest utrwalanie wizerunku na potrzeby placówki, w celach wynikających z realizowania obowiązku prawnego lub na podstawie zgody udzielonej przez rodziców/prawnych opiekunów;
 - 7) proponowanie małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych (tradycyjnych lub elektronicznych) oraz nielegalnych substancji, jak również używanie ich w obecności małoletnich;
 - 8) nawiązywania kontaktów z małoletnimi uczęszczającymi do placówki poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych;
 - 9) utrzymywanie kontaktów towarzyskich z małoletnimi uczęszczającymi do placówki za pośrednictwem szeroko rozumianych sieci komputerowych i zewnętrznych aplikacji;
 - 10) dotykanie małoletniego w sposób, który może być uznany za nieobyczajny lub niestosowny;
7. Kontakty poza szkołą z małoletnim powinny być:
- 1) ściśle powiązane z wykonywaniem obowiązków służbowych;

- 2) dokumentowane (zapisy w dokumentacji pracy wychowawczej, możliwość wykonania kopii korespondencji mailowej, itp);
- 3) pozbawione chęci utrzymywania w celu zaspokojenia własnych potrzeb społecznych lub emocjonalnych, namawiania do zachowań niezgodnych z prawem, dających poczucie bycia faworyzowanym, wyróżnianym;
- 4) najlepiej w obecności rodzica lub opiekuna prawnego.

§ 2

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

1. Pracownicy placówki zwracają szczególną uwagę na występowanie w zachowaniu małoletniego sygnałów świadczących o krzywdzeniu, w szczególności następujące zjawiska lub zachowania:
 - 1) widoczne obrażenia ciała;
 - 2) niewiarygodne, często zmieniające się wyjaśnienia dotyczące obrażeń;
 - 3) nadmierne zakrywanie ciała przez małoletniego, niestosownie do sytuacji i pogody;
 - 4) niechęć do udziału w lekcjach uwzględniających ćwiczenia fizyczne;
 - 5) strach małoletniego przed rodzicem lub opiekunem;
 - 6) strach małoletniego przed powrotem do domu;
 - 7) zachowania małoletniego wskazujące na wycofanie, uległość, strach;
 - 8) powtarzające się dolegliwości somatyczne u małoletniego: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.

§ 3

Osoby odpowiedzialne za udzielenie wsparcia małoletniemu w przypadku zaistnienia zdarzeń zagrażających małoletniemu. Składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego.

1. Osoby odpowiedzialne za udzielanie wsparcia małoletniemu:
 - 1) nauczyciel, pracownik, który jako pierwszy pozyskał informację o zdarzeniu zagrażającym małoletniemu;
 - 2) wychowawca ucznia;
 - 3) psycholog szkolny;
 - 4) pedagog szkolny;
 - 5) pielęgniarka szkolna.
2. W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, pracownik ma obowiązek:
 - 1) wezwać pogotowie, jeżeli wystąpiło poważne uszkodzenie ciała, lub skonsultować się z pielęgniarką, jeżeli uszkodzenie nie wymaga natychmiastowej interwencji pogotowia;
 - 2) poinformować o zdarzeniu, lub swoich podejrzeniach co do krzywdzenia małoletniego dyrektora placówki;
 - 3) sporządzić notatkę służbową opisującą zdarzenie, w szczególności przyczynę wystąpienia podejrzenia o krzywdzeniu małoletniego.
3. W przypadku, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia wobec małoletniego przestępstwa dyrektor składa zawiadomienie do prokuratury.

§ 4

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między uczniami małoletnimi oraz pełnoletnimi i małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone.

1. Wszyscy uczniowie powinni czuć się w środowisku klasowym/szkolnym na tyle komfortowo i bezpiecznie, by móc wypełniać przydzielone zadania i obowiązki.
2. Uczniowie powinni akceptować odmiennosc i indywidualność każdego i szanować inne zainteresowania.
3. Dobrostan emocjonalny i psychiczny uczniów oparty jest na otwartej komunikacji, autentycznym zainteresowaniu i budowaniu zaufania.
4. Przemoc w szkole nie jest akceptowana, ponieważ:
 - 1) narusza podstawowe prawa ucznia do godności osobistej, życia w poczuciu bezpieczeństwa;
 - 2) wywiera negatywny wpływ na ucznia poszkodowanego, powodując obniżenie poczucia własnej wartości, spadek motywacji do nauki, depresję, choroby somatyczne, alienację społeczną, myśli samobójcze;
 - 3) wywiera negatywny wpływ na sprawców poprzez utrwalanie nieodpowiednich zachowań wobec rówieśników takich, ich demoralizacja, przyczynianie się w przyszłości do problemów z prawem, depresja i myśli samobójcze;
 - 4) wywiera negatywny wpływ na obserwatorów, powodując znieczulenie i zubożenie na krzywdę;
 - 5) ma tendencję do eskalowania;
 - 6) wpływa negatywnie na klimat klasy i szkoły;
 - 7) wpływa negatywnie na wizerunek całej społeczności szkolnej.
5. Zabronione jest dręczenie lub prześladowanie szkolne, czyli przemoc:
 - 1) psychiczna (np. obrażanie, wyśmiewanie, pomawianie, wykluczanie, odtrącanie);
 - 2) werbalna;
 - 3) relacyjna;
 - 4) materialna;
 - 5) cyfrowa (cyberbullying);
 - 6) seksualna;
 - 7) fizyczna.
6. Zachowania niedozwolone obejmują również:
 - 1) agresję słowną tj. ułóżanie, dokuczanie, zastraszanie, wyśmiewanie, grożenie, obrzucanie wyzwiskami, uszczypliwości, kpiny, ośmieszanie;
 - 2) agresję fizyczną, podczas której dochodzi do kontaktu fizycznego;
 - 3) agresję fizyczną bez użycia słów i kontaktu fizycznego, np. wrogie gesty;
 - 4) cyberprzemoc tj. przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych (przede wszystkim Internetu i telefonii komórkowej);
 - 5) noszenie i używanie niebezpiecznych narzędzi.

§ 5

Procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci internetowej na terenie szkoły

1. Placówka korzysta jedynie z najnowszego oprogramowania.
2. Oprogramowanie wykorzystywane w placówce jest na bieżąco aktualizowane.
3. Komputery wykorzystywane w placówce są badane pod kątem obecności treści niebezpiecznych.

4. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik stara się ustalić kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia oraz usuwa treści niebezpieczne.
5. Kontakty online z małoletnim powinny być:
 - 1) ściśle powiązane z wykonywaniem obowiązków służbowych;
 - 2) dokumentowane (zapisy w dokumentacji pracy wychowawczej, możliwość wykonania kopii korespondencji mailowej, itp);
 - 3) odbywać się w miarę możliwości z wykorzystaniem sprzętu szkolnego;
 - 4) pozbawione chęci ich utrzymywania w celu zaspokojenia własnych potrzeb społecznych lub emocjonalnych, namawiania do zachowań niezgodnych z prawem, dających poczucie bycia faworyzowanym, wyróżnianym.
6. Na terenie szkoły:
 - 1) dozwolone jest korzystanie z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych służących do przekazu informacji podczas zajęć edukacyjnych i uroczystości szkolnych, z zastrzeżeniem, że korzystanie z nich w czasie zajęć edukacyjnych może odbywać się tylko za zgodą nauczyciela lub innej osoby prowadzącej zajęcia;
 - 2) nauczyciel lub inna osoba prowadząca zajęcia nie może odmówić zgody na korzystanie z urządzeń elektronicznych, jeśli małoletni jest osobą ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym osobą z niepełnosprawnością, a korzystanie ze sprzętu umożliwi takiej osobie pokonywanie trudności w komunikowaniu się lub innych trudności;
 - 3) korzystanie na terenie szkoły z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych powinno odbywać się z poszanowaniem zasad współżycia społecznego, w tym w szczególności prawa do prywatności małoletnich i prawa do niezakłóconego przebywania na terenie szkoły;
 - 4) nie wolno nagrywać dźwięku, obrazu oraz fotografować za pomocą telefonu lub innych urządzeń elektronicznych innych małoletnich bez ich zgody;
 - 5) zabrania się ładowania wszelkich urządzeń elektronicznych podczas zajęć lekcyjnych, o ile nauczyciel nie wyrazi zgody;
 - 6) dozwolone jest użycie telefonu komórkowego na zajęciach edukacyjnych w celu ratowania życia lub zdrowia;
 - 7) zabrania się zjawiska cyberprzemocy, np: nękania, straszenia, szantażowania z użyciem sieci, publikowania lub rozsyłania ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywania się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.
7. W razie niedozwolonego używania telefonu komórkowego lub innych urządzeń elektronicznych przez uczniów, mogą być zastosowane kary, o których mowa w statucie szkoły.
8. Dostęp do szkolnych urządzeń połączonych z Internetem, podczas zajęć edukacyjnych w pracowniach komputerowych i innych pracowniach, możliwy jest tylko pod nadzorem nauczyciela.
9. Nauczyciel odpowiedzialny za daną pracownię, w której znajdują się komputer/komputery okresowo sprawdza, czy na sprzęcie ze swobodnym dostępem do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia. Informację o uczniu, który korzystał z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, przekazuje wychowawcy. Wychowawca przeprowadza z uczniem rozmowę na temat bezpieczeństwa w Internecie. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy nauczyciel uzyska informację, że uczeń jest krzywdzony, podejmuje działania opisane w odpowiedniej procedurze interwencji.

§ 6

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego

1. W razie ujawnienia krzywdzenia małoletniego dyrektor wraz z wybranym przez siebie zespołem opracowuje plan wsparcia małoletniego.
2. Wsparcie obejmuje przede wszystkim współpracę z instytucjami pomocowymi, Policją i Prokuraturą, jak również objęcie małoletniego pomocą psychologiczną w jednostce.